شماره: ۰۰/۱۲۷۹۰۷
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۵/۰۵
پیوست: دارد

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سال جهش تولید

بسمه تعالی

جناب آقای مهدیان مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون
جناب آقای صالح آبادی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
جناب آقای چقازردی مدیرعامل محترم بانک سپه
جناب آقای مهری مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
جناب آقای خدارحمی مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
جناب آقای شایان مدیرعامل محترم بانک مسکن
جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
جناب آقای شیری مدیر عامل محترم شرکت دولتی پست بانک
جناب آقای دولت آبادی مدیرعامل محترم بانک تجارت
جناب آقای للـه‌گانی مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
جناب آقای صیدی مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران
جناب آقای بیگدلی مدیرعامل محترم بانک ملت
جناب آقای فطانت مدیرعامل محترم بانک آینده
جناب آقای بلگوری مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
جناب آقای پورسعید مدیرعامل محترم بانک ایران زمین
جناب آقای پرویزیان مدیرعامل محترم بانک پارسیان
جناب آقای قاسمی مدیر عامل محترم بانک پاسارگاد
جناب آقای عقیلی کرمانی مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
جناب آقای کریمی مدیرعامل محترم بانک دی
جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان
جناب آقای قدمی مدیرعامل محترم بانک سرمایه
جناب آقای ایمانی مدیرعامل محترم بانک سینا
جناب آقای درخشنده مدیر عامل محترم بانک شهر
جناب آقای فرزین مدیرعامل محترم بانک کارآفرین
جناب آقای خامی مدیرعامل محترم بانک گردشگری
مدیرعامل محترم بانک مشترک ایران - ونزوئلا
جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک قرض الحسنه رسالت
جناب آقای اکبری مدیرعامل محترم بانک قرض الحسنه مهر ایران
جناب آقای جوادی مدیر عامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی ملل
جناب آقای مطهری مطلق رییس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی توسعه
جناب آقای نظری رییس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی نور
موسسه اعتباری کاسپین

دبیرخانه جامعه حسابداران رسمی ایران
شماره: ۴۰۰/۲۸۷۱۱۵
تاریخ:
ساعت:
ارجاع: ۱۴۰۰/۵/۱۰

ثبت شد
تاریخ: ۱۴۰۰/۵/۱۰

با سلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۵/۳۴۱۶۹۰ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۲۸ موضوع ابلاغ «**دستورالعمل حسابداری اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی**» به استحضار می‌رساند، با توجه به بازخوردهای واصله و تجربیات حاصل از اجرای ضوابط مذکور، دستورالعمل یادشده متناسباً بازنگری گردید که مراتب در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شرح پیوست مورد تأیید واقع شد. شایان ذکر است، در دستورالعمل موصوف عناوین سرفصل برخی حساب‌ها و همچنین نحوه برگشت تعهدات مشتری در زمان ارایه اسناد مطابق به منظور جلوگیری از شناسایی مضاعف تعهدات برای مشتری و نیز چگونگی شناسایی مجدد درآمد مطالباتی که شناسایی درآمد آن‌ها متوقف شده، مورد اصلاح قرار گرفته است.

خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید./۵۲۴۷۲۹۳/م.ن

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمیدرضا غنی آبادی الهام چیت سازان

۳۸۱۶ ۳۲۱۵-۰۲

رونوشت:

_ جامعه حسابداران رسمی ایران جناب آقای علوی، دبیر محترم جامعه حسابداران رسمی ایران، جهت استحضار.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستورالعمل حسابداری

اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی

(سال ۱۴۰۰)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و مقررات بانکی

فهـرسـت مطالـب

مقدمه: ۳

بخش اول: عملیات حسابداری اعتبار اسنادی داخلی در قالب عقد جعاله ۳

1ـ ثبت‌های حسابداری پیش‌دریافت و وثایق مأخوذه: ۳

2ـ ثبت‌های حسابداری زمان انعقاد قرارداد با متقاضی در قالب عقد جعاله: ۵

3ـ ثبت‌های حسابداری گشایش اعتبار اسنادی داخلی و ابلاغ آن به ذینفع: ۵

4ـ ثبت‌های حسابداری تأیید اعتبار اسنادی داخلی: ۷

5ـ ثبت حسابداری پیش‌پرداخت به ذینفع: ۷

6ـ ثبت‌های حسابداری بانک گشایش‌کننده در زمان ارائه اسناد: ۱۱

7ـ ثبت‌های حسابداری بانک‌های تأییدکننده و تعیین‌شده در زمان ارائه اسناد از سوی ذینفع: ۱۷

8ـ ثبت‌های حسابداری اصلاح اعتبار اسنادی داخلی: ۲۰

9ـ ثبت‌های حسابداری درخواست ابطال یا انقضای مدت اعتبار اسنادی داخلی و عدم ارائه اسناد مطابق از سوی ذینفع: ۲۰

10ـ ثبت‌های حسابداری بانک‌گشایش‌کننده در زمان وصول بدهی سررسیدشده پرداخت نشده متقاضی: ۲۱

11ـ ثبت‌های حسابداری زمان تسویه قرارداد جعاله: ۲۱

بخش دوم: عملیات حسابداری اعتبار اسنادی داخلی در قالب عقد مرابحه ۲۳

1ـ ثبت‌های حسابداری پیش‌دریافت و وثایق مأخوذه: ۲۳

2ـ ثبت‌های حسابداری زمان انعقاد قرارداد با متقاضی در قالب عقد مرابحه: ۲٤

3ـ ثبت‌های حسابداری گشایش اعتبار اسنادی داخلی و ابلاغ آن به ذینفع: ۲٤

4ـ ثبت‌های حسابداری تأیید اعتبار اسنادی داخلی: ۲٦

5ـ ثبت حسابداری پیش‌پرداخت به ذینفع: ۲۷

6ـ ثبت‌های حسابداری بانک گشایش‌کننده در زمان ارائه اسناد: ۳۰

7ـ ثبت‌های حسابداری بانک‌های تأییدکننده و تعیین‌شده در زمان ارائه اسناد از سوی ذینفع: ۳۸

8ـ ثبت‌های حسابداری اصلاح اعتبار اسنادی داخلی: ٤۱

9ـ ثبت‌های حسابداری درخواست ابطال یا انقضای مدت اعتبار اسنادی داخلی و عدم ارائه اسناد مطابق از سوی ذینفع: ٤۱

10ـ ثبت‌های حسابداری بانک‌گشایش‌کننده در مراحل بازپرداخت تسهیلات اعطایی در قالب عقد مرابحه نسیه: ٤۲

11ـ ثبت‌های حسابداری تعدیل حساب سود سال‌های آینده تسهیلات مرابحه نسیه در مقطع تهیه صورت‌های مالی: ٤۳

12ـ ثبت‌های حسابداری شناسایی وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین: ٤٤

13ـ ثبت‌های حسابداری وصول تسهیلات پس از سررسید و قبل از انتقال به طبقات غیرجاری: ٤٥

14ـ ثبت حسابداری وصول تسهیلات قبل از سررسید: ٤٦

15ـ ثبت‌های حسابداری زمان تسویه قرارداد مرابحه نقدی یا نسیه: ٤٦

بخش سوم: عملیات حسابداری اعتبار اسنادی داخلی در قالب عقد استصناع ۴۸

1ـ ثبت‌های حسابداری پیش‌دریافت و وثایق مأخوذه: ٤۸

2ـ ثبت‌های حسابداری زمان انعقاد قرارداد با متقاضی در قالب عقد استصناع: ٤٩
3ـ ثبت‌های حسابداری گشایش اعتبار اسنادی داخلی و ابلاغ آن به ذینفع: ٤٩
4ـ ثبت‌های حسابداری تأیید اعتبار اسنادی داخلی: ٥١
5ـ ثبت حسابداری پیش‌پرداخت به ذینفع: ٥٢
6ـ ثبت‌های حسابداری بانک گشایش‌کننده در زمان ارائه اسناد: ٥٥
7ـ ثبت‌های حسابداری بانک‌های تأییدکننده و تعیین‌شده در زمان ارائه اسناد از سوی ذینفع: ٦٣
8ـ ثبت‌های حسابداری اصلاح اعتبار اسنادی داخلی: ٦٦
9ـ ثبت‌های حسابداری درخواست ابطال یا انقضای مدت اعتبار اسنادی داخلی و عدم ارائه اسناد مطابق از سوی ذینفع: ٦٧
10ـ ثبت‌های حسابداری بانک‌گشایش‌کننده در مراحل بازپرداخت تسهیلات اعطایی در قالب عقد استصناع نسیه: ٦٧
11ـ ثبت‌های حسابداری تعدیل حساب سود سال‌های آینده تسهیلات استصناع نسیه در مقطع تهیه صورت‌های مالی: ٦٩
12ـ ثبت‌های حسابداری شناسایی وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین: ٧٠
13ـ ثبت‌های حسابداری وصول تسهیلات پس از سررسید و قبل از انتقال به طبقات غیرجاری: ٧١
14ـ ثبت حسابداری وصول تسهیلات قبل از سررسید: ٧٢
15ـ ثبت‌های حسابداری زمان تسویه قرارداد استصناع نقدی یا نسیه: ٧٢

بخش چهام: عملیات حسابداری تنزیل سند تعهد پرداخت اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار در قالب عقد خرید دین ٧٣

1ـ ثبت‌های حسابداری وثایق مأخوذه: ٧٣
2ـ ثبت‌های حسابداری زمان انعقاد قرارداد خرید دین: ٧٤
3ـ ثبت‌های حسابداری خرید سند تعهد پرداخت: ٧٤
4 ـ ثبت‌های حسابداری در سررسید سند تعهد پرداخت: ٧٥
5ـ ثبت‌های حسابداری شناسایی وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین: ٧٦
6ـ ثبت‌های حسابداری وصول تسهیلات خرید دین پس از سررسید و قبل از انتقال به طبقات غیرجاری: ٧٧
7 ـ ثبت‌های حسابداری تعدیل حساب سود سال‌های آینده تسهیلات در مقطع تهیه صورت‌های مالی: ٧٧
8 ـ ثبت‌های حسابداری بازخرید سند تعهد پرداخت: ٧٨
9ـ ثبت‌های حسابداری تنزیل اعتبار اسنادی داخلی توسط بانک گشایش‌کننده یا بانک تأییدکننده: ٧٩
10ـ ثبت‌های حسابداری زمان تسویه قرارداد خرید دین: ٧٩

«بسمه‌تعالی»

«دستورالعمل حسابداری اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی»

مقدمه:

کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری با هدف ایجاد وحدت رویه، شناسایی و ثبت دقیق رویدادهای مالی مربوط به اعتبار اسنادی داخلی در مؤسسات اعتباری و نیز ارتقاء شفافیت صورت‌های مالی آن‌ها، به استناد ماده (۸۶) آیین‌نامه نحوه تأسیس و اداره مؤسسات اعتباری غیردولتی، بند (۲) از پانصد و سی و یکمین جلسه مورخ ۱۳۶۳/۴/۳ شورای محترم پول و اعتبار و نیز با توجه به مفاد «**دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی**»، مصوب یکهزار و دویست و یازدهمین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۷ شورای پول و اعتبار و «**ضوابط ناظر بر تعرفه‌های بانکی اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی**»، مصوب بیست و سومین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری، «**دستورالعمل حسابداری اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی**» را که از این پس به اختصار «**دستورالعمل**» نامیده می‌شود به شرح زیر تصویب نمود. تعاریف عبارات و اصطلاحات مندرج در «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی» در این دستورالعمل نیز نافذ می‌باشد.

بخش اول: عملیات حسابداری اعتبار اسنادی داخلی در قالب عقد جعاله

طبق مفاد ماده (۱۴) «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی»، چنان‌چه بانک گشایش‌کننده صرفاً قصد ارائه خدمت به متقاضی در قالب گشایش اعتبار اسنادی داخلی داشته باشد، می‌تواند صرف‌نظر از موضوع اعتبار، با متقاضی قرارداد جعاله گشایش اعتبار اسنادی داخلی منعقد نماید. در این صورت، تأمین مالی متقاضی در هیچ یک از مراحل اعتبار اسنادی داخلی مقدور نمی‌باشد. لذا با عنایت به مراتب فوق، عملیات حسابداری مربوط به اعتبار اسنادی داخلی **در قالب عقد جعاله** به شرح ذیل می‌باشد:

۱ـ ثبت‌های حسابداری پیش‌دریافت و وثایق مأخوذه:

۱ـ۱ـ مبلغ پیش‌دریافت مأخوذه از متقاضی وفق ماده (۴) «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی»، باید به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت شود:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ پیش‌دریافت مأخوذه
بس: پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۳۶۹ و ۳/۲/۰۳۶۸)	××××	به مبلغ پیش‌دریافت مأخوذه

۱ـ۲ـ قبل از انعقاد قرارداد فی‌مابین متقاضی و بانک گشایش‌کننده، باید وثایق و تضامین لازم و کافی وفق مفاد مواد (۶) و (۷) «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی» از متقاضی اخذ شود. پس از اخذ وثایق از متقاضی، چنان‌چه وثایق مزبور از نوع اموال منقول و یا غیرمنقول باشد، به مبلغ ترهین، اگر از نوع اشیاء قیمتی باشد، به ارزش کارشناسی اشیاء مزبور، در صورتی‌که از نوع اوراق بهادار تضمینی باشد، به مبلغ تعهد شده و چنان‌چه از نوع سهام باشد، به مبلغ قیمت مورد محاسبه، به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت می‌شود:

بد: حساب‌های انتظامی ـ وثایق اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)	××××	به مبلغ ترهین اموال/ارزش کارشناسی اشیاء قیمتی/مبلغ تعهد شده اوراق بهادار مأخوذه/قیمت مورد محاسبه سهام
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)	××××	به مبلغ ترهین اموال/ارزش کارشناسی اشیاء قیمتی/مبلغ تعهد شده اوراق بهادار مأخوذه/قیمت مورد محاسبه سهام

۱ـ۳ـ تعداد برگ‌های اوراق بهادار و قطعه‌های اشیاء قیمتی به ازای هر برگ و یا قطعه، یک ریال به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت می‌شود:

بد: حساب‌های انتظامی ـ برگ‌های اوراق بهادار و اشیاء قیمتی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)	××××	به ازای هر برگ و یا قطعه یک ریال
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)	××××	به ازای هر برگ و یا قطعه یک ریال

۱ـ۴ـ محاسبه و اخذ کارمزد ارزیابی وثایق در چارچوب ضوابط ابلاغی، به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌گردد:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه
بس: حساب کارمزد دریافتی (کد حساب: ۳/۲/۰۸۰۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه

۲ـ ثبت‌های حسابداری زمان انعقاد قرارداد با متقاضی در قالب عقد جعاله:

۲ـ۱ـ قرارداد با متقاضی در قالب عقد جعاله در حساب انتظامی قراردادها به شرح ذیل ثبت می‌گردد:

بد: حساب‌های انتظامی ـ قراردادهای جعاله اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)	××××	به مبلغ یک ریال
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)	××××	به مبلغ یک ریال

۲ـ۲ـ مبلغ دریافتی بابت ابطال تمبر مالیاتی باید به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت شود:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ تمبر
بس: حساب تمبر مالیاتی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۵۰)	××××	به مبلغ تمبر

۳ـ ثبت‌های حسابداری گشایش اعتبار اسنادی داخلی و ابلاغ آن به ذینفع:

۳ـ۱ـ پس از انعقاد قرارداد جعاله فی‌مابین بانک گشایش‌کننده و متقاضی، بانک مزبور در چارچوب ضوابط و مقررات، اقدام به گشایش اعتبار اسنادی داخلی به نفع ذینفع می‌نماید. در این مرحله بابت تعهدات بانک گشایش‌کننده به ذینفع، سند حسابداری زیر صادر می‌گردد:

بد: حساب طرف تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۵)	××××	به مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده
بس: حساب تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده ـ دیداری/مدت‌دار (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۵)	××××	به مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده

۳ـ۲ـ مبلغ دریافتی بابت ابطال تمبر مالیاتی باید به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت شود:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ تمبر
بس: حساب تمبر مالیاتی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۵۰)	××××	به مبلغ تمبر

۳ـ۳ـ در زمان گشایش اعتبار اسنادی داخلی، بر اساس مفاد ماده (۳) «**ضوابط ناظر بر تعرفه‌های بانکی اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی**»، کارمزد گشایش اعتبار اسنادی داخلی محاسبه و با توجه به این‌که در این مقطع شرایط تحقق درآمد مزبور کامل نشده است، در صورت دریافت وجه، رویداد مالی یادشده به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت می‌گردد:

بد: صندوق/حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه گشایش اعتبار اسنادی داخلی
بس: کارمزد سال‌های آینده ـ کارمزد گشایش اعتبار اسنادی داخلی (کد حساب‌های: ۳/۲/۰۵۸۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه گشایش اعتبار اسنادی داخلی

تبصره ـ چنان‌چه تاریخ گشایش اعتبار اسنادی داخلی در یک دوره مالی و سررسید آن در دوره دیگری باشد، بانک گشایش‌کننده باید حسب ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، در مقطع تهیه صورت‌های مالی ثبت حسابداری لازم را بابت تعدیل درآمد کارمزد گشایش اعتبار اسنادی داخلی در دفاتر خود اعمال نماید.

۳ـ۴ـ از آن‌جایی که در زمان گشایش اعتبار اسنادی داخلی، متقاضی نیز در خصوص تأمین مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده، در قبال بانک گشایش‌کننده متعهد می‌گردد لذا تعهدات وی به شرح ذیل در دفاتر بانک یادشده ثبت می‌شود:»

بد: تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده پس از کسر پیش‌دریافت از متقاضی
بس: طرف تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده پس از کسر پیش‌دریافت از متقاضی

۳ـ۵ـ بر اساس مفاد ماده (۵) «**ضوابط ناظر بر تعرفه‌های بانکی اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی**»، درصورتی ابلاغ پیام گشایش/اصلاح اعتبار اسنادی داخلی به ذینفع مشمول اخذ کارمزد می‌گردد که از طریق بانک دیگری به غیر از بانک گشایش‌کننده صورت پذیرد. لذا در این مرحله، بانک گشایش‌کننده بابت ابلاغ اعتبار اسنادی داخلی به ذینفع، ولو این‌که از طریق شعب دیگر همان بانک صورت پذیرد، مجاز به دریافت کارمزد ابلاغ نمی‌باشد. لیکن کارمزد **بانک ابلاغ‌کننده بابت ابلاغ پیام گشایش/اصلاح اعتبار اسنادی داخلی** به ذینفع، به شرح ذیل در دفاتر بانک یادشده ثبت می‌گردد:

---

[1] مصوب نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

بد: صندوق یا حساب متقاضی/ذینفع یا بدهکاران موقت به ریال ×××× به مبلغ کارمزد متعلقه
(کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰) یا (کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)
بس: حساب کارمزد دریافتی ×××× به مبلغ کارمزد متعلقه
(کد حساب: ۳/۲/۰۸۰۰)

۴ـ ثبت‌های حسابداری تأیید اعتبار اسنادی داخلی:

۴ـ۱ـ چنان‌چه بنا به درخواست و یا اجازه بانک گشایش‌کننده، بانک دیگری تأیید خود را بر اعتبار اسنادی داخلی بیافزاید، بانک تأییدکننده باید ثبت حسابداری زیر را بابت تأییدیه مذکور در دفاتر خود اعمال نماید:

بد: طرف تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها ×××× به مبلغ کل اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده
(کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۸)
بس: تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها ×××× به مبلغ کل اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده
(کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۸)

۴ـ۲ـ بر اساس مفاد ماده (۶) «**ضوابط ناظر بر تعرفه‌های بانکی اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی**»، مبلغ کارمزد بانک تأییدکننده بابت تأیید اعتبار اسنادی داخلی، به شرح زیر در دفاتر وی ثبت می‌گردد:

بد: صندوق یا حساب متقاضی/ذینفع یا بدهکاران موقت به ریال ×××× به مبلغ کارمزد متعلقه
(کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰) یا (کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)
بس: حساب کارمزد سال‌های آینده ×××× به مبلغ کارمزد متعلقه
(کد حساب: ۳/۲/۰۵۸۰)

تبصره ـ چنان‌چه تاریخ گشایش اعتبار اسنادی داخلی در یک دوره مالی و سررسید آن در دوره دیگری باشد، بانک تأییدکننده باید حسب ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، در مقطع تهیه صورت‌های مالی ثبت حسابداری لازم را بابت تعدیل درآمد کارمزد تأیید اعتبار اسنادی داخلی در دفاتر خود اعمال نماید.

۵ـ ثبت حسابداری پیش‌پرداخت به ذینفع:

۵ـ۱ـ پیش‌پرداخت به ذینفع همراه با اخذ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت بانکی از وی:

۵ـ۱ـ۱ـ چنان‌چه مقرر شده باشد؛ وفق ماده (۱۲) «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی» بخشی از وجه اعتبار اسنادی داخلی به عنوان پیش‌پرداخت به ذینفع پرداخت گردد، حسب مفاد دستورالعمل مزبور،

---

[1] مصوب نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

ابتدا باید وجه آن از سوی متقاضی تأمین گردد، لذا ثبت حسابداری زیر بابت دریافت وجه از متقاضی به شرح زیر در دفاتر بانک گشایش‌کننده اعمال می‌گردد:

بد: صندوق/حساب متقاضی ×××× به مبلغ دریافتی از متقاضی
(کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)

بس: پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی (دولتی/غیردولتی) ×××× به مبلغ دریافتی از متقاضی
(کد حساب‌های: ۳۶۹ و ۳/۲/۰۳۶۸)

۵ـ۱ـ۲ـ پس از دریافت وجه از متقاضی، مبلغ مزبور صرفاً باید در مقابل اخذ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت بانکی از ذینفع، به وی پرداخت گردد. ثبت‌های حسابداری اخذ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت بانکی از ذینفع معادل مبلغ تعهد شده، به شرح زیر در دفاتر اعمال می‌گردد:

۵ـ۱ـ۲ـ۱ـ ثبت مبلغ ضمانت‌نامه مأخوذه به عنوان وثیقه مبلغ پرداختی:

بد: حساب‌های انتظامی ـ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی ×××× مبلغ تعهد شده در ضمانت‌نامه
(کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)

بس: طرف حساب‌های انتظامی ×××× مبلغ تعهد شده در ضمانت‌نامه
(کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)

۵ـ۱ـ۲ـ۲ـ ثبت تعداد برگ‌های ضمانت‌نامه:

بد: حساب‌های انتظامی ـ برگ‌های اوراق بهادار و اشیاء قیمتی ×××× به ازای هر برگ یک ریال
(کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)

بس: طرف حساب‌های انتظامی ×××× به ازای هر برگ یک ریال
(کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)

۵ـ۱ـ۳ـ پرداخت وجه مقرر شده به ذینفع، به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌شود:

بد: حساب بدهکاران موقت/ریال ـ اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی ×××× به مبلغ پرداخت شده
(کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)

بس: حساب ذینفع/حساب انواع چک‌های بانکی فروخته شده ×××× به مبلغ پرداخت شده
(کد حساب: ۳/۲/۰۳۱۰)

۵ـ۱ـ۴ـ از آن‌جایی که با پرداخت بخشی از وجه اعتبار اسنادی داخلی به ذینفع، تعهدات بانک گشایش‌کننده و بانک تأییدکننده (در صورت وجود) نسبت به ذینفع کاهش می‌یابد، لذا در دفاتر بانک‌های یادشده، ثبت‌های حسابداری برگشت بخشی از تعهدات مزبور به شرح ذیل اعمال می‌گردد:

۵ـ۱ـ۴ـ۱ـ ثبت حسابداری برگشت بخشی از تعهدات در دفاتر بانک گشایش‌کننده:

بد: حساب تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده ـ دیداری/مدت‌دار (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۵)	××××	به مبلغ پرداخت شده به ذینفع
بس: حساب طرف تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۵)	××××	به مبلغ پرداخت شده به ذینفع

۵ـ۱ـ۴ـ۲ـ ثبت حسابداری برگشت بخشی از تعهدات در دفاتر بانک تأییدکننده:

بد: تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۸)	××××	به مبلغ پرداخت شده به ذینفع
بس: طرف تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۸)	××××	به مبلغ پرداخت شده به ذینفع

۵ـ۱ـ۵ـ با توجه به تأمین بخشی از مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده از سوی متقاضی، تعهد وی در قبال بانک گشایش‌کننده کاهش می‌یابد لذا تعهدات وی به شرح ذیل در دفاتر بانک مورد اشاره برگشت می‌گردد:

بد: طرف تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ دریافتی از متقاضی
بس: تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ دریافتی از متقاضی

۵ـ۲ـ پیش‌پرداخت به ذینفع بدون اخذ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت بانکی از وی:

۵ـ۲ـ۱ـ چنان‌چه به استناد مفاد تبصره (۲) ماده (۱۲) «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی»، با قبول تمامی مسئولیت‌های مترتبه توسط متقاضی، پیش‌پرداخت به ذینفع بدون اخذ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت بانکی از وی صورت پذیرد، بانک گشایش‌کننده در رابطه با وجه مزبور، مطالبه و یا بدهی نخواهد داشت و صرفاً به عنوان واسطه، مبلغ یادشده را از متقاضی دریافت و به ذینفع پرداخت می‌نماید. در این حالت تعهد بانک و مشتری بابت مبلغ اعتبار اسنادی داخلی کاهش می‌یابد و علاوه بر اعمال ثبت‌های اصلاحی لازم بابت کاهش مبلغ اعتبار اسنادی داخلی به شرح ردیف (۸) بخش اول این دستورالعمل، سایر

رویدادها به شرح ذیل در دفاتر اعمال می‌گردد. از این‌رو ثبت حسابداری زیر بابت دریافت وجه مزبور از متقاضی به شرح زیر در دفاتر بانک گشایش‌کننده اعمال می‌گردد:

بد: صندوق/حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)		××××	به مبلغ دریافتی از متقاضی
بس: بستانکاران موقت/ریال (کد حساب‌های: ۳/۲/۰۶۵۰)		××××	به مبلغ دریافتی از متقاضی

۵ـ۲ـ۲ـ پرداخت وجه مقرر شده به ذینفع، به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌شود:

بد: بستانکاران موقت/ریال (کد حساب‌های: ۳/۲/۰۶۵۰)		××××	به مبلغ پرداخت شده
بس: حساب ذینفع/حساب انواع چک‌های بانکی فروخته شده (کد حساب: ۳/۲/۰۳۱۰)		××××	به مبلغ پرداخت شده

۵ـ۲ـ۳ـ از آن‌جایی که با پرداخت بخشی از وجه اعتبار اسنادی داخلی به ذینفع، تعهدات بانک گشایش‌کننده و بانک تأییدکننده (در صورت وجود) نسبت به ذینفع کاهش می‌یابد، لذا در دفاتر بانک‌های یادشده، ثبت‌های حسابداری برگشت بخشی از تعهدات مزبور به شرح ذیل اعمال می‌گردد:

۵ـ۲ـ۳ـ۱ـ ثبت حسابداری برگشت بخشی از تعهدات در دفاتر بانک گشایش‌کننده:

بد: حساب تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده ـ دیداری/مدت‌دار (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۵)		××××	به مبلغ پرداخت شده به ذینفع
بس: حساب طرف تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۵)		××××	به مبلغ پرداخت شده به ذینفع

۵ـ۲ـ۳ـ۲ـ ثبت حسابداری برگشت بخشی از تعهدات در دفاتر بانک تأییدکننده:

بد: تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۸)		××××	به مبلغ پرداخت شده به ذینفع
بس: طرف تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۸)		××××	به مبلغ پرداخت شده به ذینفع

۵ـ۲ـ۴ـ با توجه به تأمین بخشی از مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده از سوی متقاضی، تعهد وی در قبال بانک گشایش‌کننده کاهش می‌یابد لذا تعهدات وی به شرح ذیل در دفاتر بانک مورد اشاره برگشت می‌گردد:

بد: طرف تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ دریافتی از متقاضی
بس: تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ دریافتی از متقاضی

۶ـ ثبت‌های حسابداری بانک گشایش‌کننده در زمان ارائه اسناد:

۶ـ۱ـ در صورتی که اسناد مستقیماً یا از طریق بانک تعیین‌شده جهت پرداخت یا بانک تأییدکننده به بانک گشایش‌کننده ارائه شود، بانک گشایش‌کننده باید در بدو امر و قبل از بررسی اسناد، نسبت به اعمال ثبت‌های حسابداری ذیل در دفاتر خود اقدام نماید:

۶ـ۱ـ۱ـ ثبت مبلغ اسناد واصله در حساب‌های انتظامی:

بد: حساب‌های انتظامی ـ اسناد واصله اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده

۶ـ۱ـ۲ـ ثبت تعداد برگ‌های اسناد واصله در حساب‌های انتظامی:

بد: حساب‌های انتظامی ـ اسناد واصله اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)	××××	به ازای هر برگ یک ریال
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)	××××	به ازای هر برگ یک ریال

تبصره ـ چنان‌چه پس از بررسی اسناد ارائه شده از سوی ذینفع، مشخص گردد اسناد مزبور مغایر بوده و به ذینفع عودت شود یا اسناد یادشده مورد قبول قرار گیرد و با ذینفع در خصوص پرداخت وجه به وی در اعتبار اسنادی داخلی دیداری و یا صدور سند تعهد پرداخت در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار تعیین تکلیف گردد، ثبت‌های حسابداری ردیف‌های **(۶ـ۱ـ۱)** و **(۶ـ۱ـ۲)** فوق عیناً برگشت می‌شود.

۶ـ۱ـ۳ـ ثبت حسابداری محاسبه و مطالبه کارمزد بررسی اسناد یا پذیرش پرداخت، بر اساس مفاد ماده (۷) «ضوابط ناظر بر تعرفه‌های بانکی اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی»:

بد: صندوق یا حساب متقاضی/ذینفع یا بدهکاران موقت به ریال (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰) یا (کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه
بس: حساب کارمزد دریافتی (کد حساب: ۳/۲/۰۸۰۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه

۶ـ۲ـ چنان‌چه **اسناد ارائه شده از سوی ذینفع، پس از بررسی حسب ضوابط بررسی اسناد، مطابق باشد** و یا در صورت مغایرت در اسناد، در چارچوب مفاد مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP)، بانک گشایش‌کننده مغایرت مزبور را به متقاضی اعلام و وی نیز موافقت خود را در این رابطه اظهار داشته باشد، بانک گشایش‌کننده باید ثبت‌های حسابداری زیر را در دفاتر خود اعمال نماید:

۶ـ۲ـ۱ـ در اعتبار اسنادی داخلی دیداری، ثبت حسابداری پرداخت وجه به ذینفع به شرح ذیل می‌باشد:

بد: بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی داخلی پرداخت شده (دولتی/غیردولتی) (کدحساب‌های: ۷۹۱ و ۳/۱/۰۷۸۱)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده پس از کسر پیش‌دریافت مأخوذه از متقاضی
بد: پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۳۶۹ و ۳/۲/۰۳۶۸)	××××	به مبلغ پیش‌دریافت مأخوذه از متقاضی
بس: حساب ذینفع/حساب انواع چک‌های بانکی فروخته شده (کد حساب: ۳/۲/۰۳۱۰)	××××	به مبلغ پرداخت‌شده
بس: حساب بدهکاران موقت/ریال ـ اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)	××××	به مبلغ پیش‌پرداخت‌شده به ذینفع بابت اسناد مذکور

۶ـ۲ـ۲ـ در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار، ثبت حسابداری صدور **سند تعهد پرداخت** به شرح ذیل می‌باشد:

بد: بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی و بروات مدت‌دار به ریال (دولتی/غیردولتی) (کدحساب‌های: ۷۹۴ و ۳/۱/۰۷۸۴)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده پس از کسر پیش‌دریافت و میان دریافت مأخوذه از متقاضی
بد: پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۳۶۹ و ۳/۲/۰۳۶۸)	××××	به مبلغ پیش‌دریافت و میان دریافت مأخوذه از متقاضی
بس: حساب بدهکاران موقت/ریال ـ اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)	××××	به مبلغ پیش‌پرداخت‌شده به ذینفع بابت اسناد مذکور
بس: حساب بدهی بانک بابت پذیرش اسناد اعتبارات اسنادی و بروات ریالی مدت‌دار (دولتی/غیردولتی) ـ سند تعهد پرداخت اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب‌های: ۷۹۴ و ۳/۲/۰۷۸۴)	××××	به مبلغ باقیمانده وجه اسناد که باید در سررسید، پرداخت گردد

۶ـ۲ـ۲ـ۱ـ در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار، در سررسید پرداخت، هم‌زمان با پرداخت وجه به ذینفع و تسویه حساب با وی، باید ثبت حسابداری زیر در دفاتر اعمال شود:

بد: حساب بدهی بانک بابت پذیرش اسناد اعتبارات اسنادی و بروات ریالی مدت‌دار (دولتی/غیردولتی) ـ سند تعهد پرداخت اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب‌های: ۷۹۴ و ۳/۲/۰۷۸۴)		××××	به مبلغ پرداخت‌شده
بس: حساب ذینفع/حساب انواع چک‌های بانکی فروخته شده (کد حساب: ۳/۲/۰۳۱۰)		××××	به مبلغ پرداخت‌شده

۶ـ۲ـ۳ـ برگشت تعهدات بانک نسبت به ذینفع در زمان ارائه اسناد مطابق، به شرح زیر در دفاتر ثبت می‌گردد:

بد: حساب تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده ـ دیداری/ مدت‌دار (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۵)		××××	به مبلغ اسناد ارائه شده پس از کسر پیش‌پرداخت مربوط
بس: حساب طرف تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۵)		××××	به مبلغ اسناد ارائه شده پس از کسر پیش‌پرداخت مربوط

۶ـ۲ـ۴ـ در صورتی که از ذینفع بابت پیش‌پرداخت، ضمانت‌نامه اخذ شده باشد، ثبت برگشت مبلغ ضمانت‌نامه مأخوذه به عنوان وثیقه مبلغ پرداختی به ذینفع، به شرح زیر می‌باشد:

بد: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)		××××	مبلغ تعهد شده در ضمانت‌نامه
بس: حساب‌های انتظامی ـ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)		××××	مبلغ تعهد شده در ضمانت‌نامه

۶ـ۲ـ۵ـ در صورتی که از ذینفع بابت پیش‌پرداخت، ضمانت‌نامه اخذ شده باشد، ثبت برگشت تعداد برگ‌های ضمانت‌نامه مأخوذه به شرح زیر می‌باشد:

بد: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)		××××	به ازای هر برگ یک ریال
بس: حساب‌های انتظامی ـ برگ‌های اوراق بهادار و اشیاء قیمتی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)		××××	به ازای هر برگ یک ریال

۶ـ۲ـ۶ـ پس از ارائه اسناد مطابق، کارمزد گشایش اعتبار اسنادی داخلی تحقق‌یافته محسوب و به شرح زیر در دفاتر شناسایی می‌گردد:

بد: کارمزد سال‌های آینده ـ کارمزد گشایش اعتبار اسنادی داخلی (کد حساب‌های: ۳/۲/۰۵۸۰)	××××	به مبلغ کارمزد گشایش اعتبار اسنادی داخلی اسناد ارائه شده
بس: حساب کارمزد دریافتی (کد حساب: ۳/۲/۰۸۰۰)	××××	به مبلغ کارمزد گشایش اعتبار اسنادی داخلی اسناد ارائه شده

تبصره ـ چنان‌چه تاریخ گشایش اعتبار اسنادی داخلی در یک دوره مالی و سررسید آن در دوره دیگری باشد، بانک گشایش‌کننده باید حسب ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، در مقطع تهیه صورت‌های مالی ثبت حسابداری لازم را بابت تعدیل درآمد کارمزد گشایش اعتبار اسنادی داخلی در دفاتر خود اعمال نماید. در صورت اتمام ارائه خدمات بانکی موضوع این بند قبل از سررسید اعتبار اسنادی داخلی از طریق ارائه اسناد مطابق، تمامی مبلغ کارمزد باقیمانده باید به صورت یک‌جا در مقطع مزبور شناسایی شود.

۶ـ۲ـ۷ـ در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار، ثبت حسابداری اخذ میان‌دریافت از متقاضی به شرح ذیل می‌باشد:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ میان‌دریافت مأخوذه
بس: پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۳۶۹ و ۳/۲/۰۳۶۸)	××××	به مبلغ میان‌دریافت مأخوذه

۶ـ۲ـ۷ـ۱ـ به منظور الزام متقاضی به پرداخت میان‌دریافت به بانک گشایش‌کننده به هنگام ارائه اسناد مطابق یا تاریخ پذیرش اسناد از سوی متقاضی، بانک یادشده می‌تواند موضوع مزبور را به عنوان شرط ضمن عقد لازم خارج، در قرارداد فی‌مابین خود و متقاضی درج نماید و مستند به مواد (۲۲۱) و (۲۳۰) قانون مدنی با وی شرط نماید که در صورت عدم ایفای به موقع تعهد مربوط به میان‌دریافت، وی ملزم به پرداخت مبلغی به عنوان خسارت می‌باشد. در این حالت و در صورت استنکاف متقاضی از پرداخت میان‌دریافت به بانک گشایش‌کننده، بانک مزبور موظف می‌باشد در مقطع تهیه صورت‌های مالی وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه را محاسبه و به شرح زیر در حساب‌ها ثبت نماید:

بد: وجه التزام دریافتنی ـ اعتبار اسنادی داخلی ریالی (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۸)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه
بس: وجه التزام دریافتی از محل سایر مطالبات بانک (کد حساب: ۳/۲/۰۷۶۰)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه

[1] مصوب نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

۶ـ۳ـ چنان‌چه اعتبار اسنادی داخلی، **دیداری** باشد، باید هم‌زمان با پذیرش پرداخت توسط بانک گشایش‌کننده، ثبت‌های حسابداری زیر در دفاتر وی اعمال شود:

۶ـ۳ـ۱ـ ثبت حسابداری دریافت وجه از متقاضی:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده پس از کسر پیش‌دریافت مأخوذه از متقاضی
بس: بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی داخلی پرداخت شده (دولتی/غیردولتی) (کدحساب‌های: ۷۹۱ و ۳/۱/۰۷۸۱)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده پس از کسر پیش‌دریافت مأخوذه از متقاضی

۶ـ۳ـ۲ـ در صورت استنکاف متقاضی از پرداخت وجه در اعتبار اسنادی داخلی دیداری بر پایه جعاله، بانک گشایش‌کننده موظف می‌باشد، ضمن طبقه‌بندی بدهکاران بابت اعتبار اسنادی داخلی پرداخت شده، طبق مفاد «**دستورالعمل طبقه‌بندی دارایی‌های مؤسسات اعتباری**»، در مقطع تهیه صورت‌های مالی وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه را به شرح زیر در حساب‌ها ثبت نماید:

بد: وجه التزام دریافتنی ـ اعتبار اسنادی داخلی ریالی (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۸)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه
بس: وجه التزام دریافتی از محل سایر مطالبات بانک ـ اعتبار اسنادی داخلی (کد حساب: ۳/۲/۰۷۶۰)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه

۶ـ۴ـ چنان‌چه اعتبار اسنادی داخلی، **مدت‌دار** باشد، باید ثبت‌های حسابداری زیر در دفاتر بانک گشایش‌کننده اعمال شود:

۶ـ۴ـ۱ـ ثبت حسابداری در صورت دریافت وجه از متقاضی در سررسید پرداخت اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده پس از کسر پیش‌دریافت و میان دریافت مأخوذه از متقاضی
بس: بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی و بروات مدت‌دار به ریال (دولتی/غیردولتی) (کدحساب‌های: ۷۹۴ و ۳/۱/۰۷۸۴)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده پس از کسر پیش‌دریافت و میان دریافت مأخوذه از متقاضی

۶ـ۴ـ۲ـ ثبت حسابداری در صورت استنکاف متقاضی از پرداخت وجه در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار در سررسید پرداخت:

در صورت استنکاف متقاضی از پرداخت وجه در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار بر پایه عقد جعاله در سررسید پرداخت اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار ثبت حسابداری زیر در دفاتر بانک گشایش‌کننده اعمال می‌شود:

بد: بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی داخلی پرداخت شده (دولتی/غیردولتی) (کدحساب‌های: ۷۹۱ و ۳/۱/۰۷۸۱)	××××	به مبلغ قابل مطالبه از متقاضی
بد: پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۳۶۹ و ۳/۲/۰۳۶۸)	××××	به مبلغ پیش‌دریافت مأخوذه از متقاضی
بس: بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی و بروات مدت‌دار به ریال (دولتی/غیردولتی) (کدحساب‌های: ۷۹۴ و ۳/۱/۰۷۸۴)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده

۶ـ۴ـ۳ـ در صورت استنکاف متقاضی از پرداخت وجه در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار بر پایه عقد جعاله در سررسید پرداخت اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار ضمن این‌که حساب بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی داخلی پرداخت شده به ریال (دولتی/غیردولتی) مشمول طبقه‌بندی طبق مفاد «**دستورالعمل طبقه‌بندی دارایی‌های مؤسسات اعتباری**» می‌شود، بانک گشایش‌کننده موظف می‌باشد در مقطع تهیه صورت‌های مالی وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه را محاسبه و به شرح زیر در حساب‌ها ثبت نماید:

بد: وجه التزام دریافتنی ـ اعتبار اسنادی داخلی ریالی (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۸)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه
بس: وجه التزام دریافتی از محل سایر مطالبات بانک ـ اعتبار اسنادی داخلی (کد حساب: ۳/۲/۰۷۶۰)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه

۶ـ۴ـ۴ـ بانک گشایش‌کننده موظف است در صورت عدم تحقق معیارهای شناسایی درآمد وفق ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، شناسایی درآمد وجه‌التزام متعلقه به روش تعهدی (موضوع ثبت‌های ردیف ۶ـ۳ـ۲ و ردیف ۶ـ۴ـ۳ این بخش) را متوقف نموده و ثبت حسابداری زیر را برای تعدیل حساب وجه التزام تأخیر تأدیه دین در مقاطع مزبور در دفاتر خود اعمال نماید:

بد: وجه التزام دریافتنی ـ اعتبار اسنادی داخلی ریالی (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۸)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه شناسایی نشده
بس: وجه‌التزام معوق سایر مطالبات (کد حساب: ۳/۲/۰۷۶۹)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه شناسایی نشده

۶ـ۵ـ با توجه به تعیین تکلیف مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش شده، مانده تعهدات متقاضی در قبال بانک گشایش‌کننده در زمان ارایه اسناد مطابق به وی در دفاتر بانک مورد اشاره برگشت می‌گردد :

بد: طرف تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ باقیمانده تعهدات متقاضی
بس: تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ باقیمانده تعهدات متقاضی

۷ـ ثبت‌های حسابداری بانک‌های تأییدکننده و تعیین‌شده در زمان ارائه اسناد از سوی ذینفع:

۷ـ۱ـ در صورتی که اسناد به بانک تأییدکننده یا بانک تعیین‌شده ارائه شود، بانک‌های مزبور باید در بدو امر و قبل از هر گونه اقدام، ثبت‌های حسابداری ذیل را در دفاتر خود اعمال نمایند:

۷ـ۱ـ۱ـ ثبت اسناد واصله در حساب‌های انتظامی:

بد: حساب‌های انتظامی ـ اسناد واصله اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده

۷ـ۱ـ۲ـ ثبت تعداد برگ‌های اسناد واصله در حساب‌های انتظامی:

بد: حساب‌های انتظامی ـ اسناد واصله اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)	××××	به ازای هر برگ یک ریال
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)	××××	به ازای هر برگ یک ریال

تبصره ـ چنان‌چه اسناد توسط بانک تعیین‌شده به بانک گشایش‌کننده یا بانک تأییدکننده ارسال شود یا پس از بررسی اسناد ارائه شده از سوی ذینفع توسط بانک تأییدکننده، مشخص گردد اسناد مزبور مغایر بوده و به ذینفع عودت شود یا اسناد یادشده مورد قبول قرار گیرد و با ذینفع در خصوص پرداخت وجه به وی در اعتبار اسنادی داخلی دیداری و یا صدور سند تعهد پرداخت در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار تعیین تکلیف گردد یا توسط بانک تأییدکننده جهت وصول ارائه شود، ثبت‌های حسابداری فوق عیناً برگشت می‌شود.

---

[۱] مصوب نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

۷ـ۱ـ۳ـ ثبت حسابداری محاسبه و مطالبه کارمزد بررسی اسناد یا پذیرش پرداخت، بر اساس مفاد تبصره ذیل ماده (۷) «ضوابط ناظر بر تعرفه‌های بانکی اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی»:

بد: صندوق یا حساب متقاضی/ذینفع یا بدهکاران موقت به ریال (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰) یا (کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه
بس: حساب کارمزد دریافتی (کد حساب: ۳/۲/۰۸۰۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه

۷ـ۲ـ در صورتی‌که اسناد ارائه شده از سوی ذینفع مطابق باشد، هم‌زمان با پذیرش پرداخت، تعهد بانک تأییدکننده انجام شده است، لذا برگشت تعهدات بانک یادشده به شرح زیر در دفاتر ثبت می‌شود:

بد: تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۸)	××××	به مبلغی که تعهد آن ایفاء گردیده است
بس: طرف تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۸)	××××	به مبلغی که تعهد آن ایفاء گردیده است

تبصره ـ چنان‌چه اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار باشد و اسناد مطابق از سوی ذینفع به بانک گشایش‌کننده ارائه گردد، سند تعهد پرداخت توسط بانک مزبور صادر گردیده و لذا تعهدات بانک تأییدکننده وفق ثبت فوق در سررسید سند تعهد پرداخت برگشت داده می‌شود.

۷ـ۳ـ در صورتی که اسناد مطابق ارائه شده مربوط به اعتبار اسنادی داخلی دیداری باشد، بانک تعیین‌شده (در صورت اخذ مجوز قبلی بانک گشایش‌کننده) و یا بانک تأییدکننده موظف به پذیرش پرداخت و پرداخت وجه به ذینفع می‌باشد، لذا علاوه بر ثبت‌های حسابداری ردیف (۷ـ۱) و (۷ـ۲)، در تاریخ یادشده ثبت ذیل در دفاتر بانک‌های مزبور اعمال می‌شود:

بد: حساب بین بانک‌ها (کد حساب: ۳/۱/۰۲۳۰)	××××	به مبلغ پرداخت‌شده به ذینفع
بس: حساب ذینفع/حساب انواع چک‌های بانکی فروخته شده (کد حساب: ۳/۲/۰۳۱۰)	××××	به مبلغ پرداخت‌شده به ذینفع

۷ـ۳ـ۱ـ بانک تعیین‌شده و یا بانک تأییدکننده پس از پرداخت وجه به ذینفع، اسناد مربوط به آن را جهت وصول به بانک ذی‌ربط ارسال می‌دارد. پس از دریافت وجه مزبور، بانک تعیین‌شده و یا بانک تأییدکننده وصول مبلغ مذکور را به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت می‌نماید:

بد: صندوق یا حساب بانک گشایش‌کننده/بانک تأییدکننده (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ دریافت‌شده
بس: حساب بین بانک‌ها (کد حساب: ۳/۱/۰۲۳۰)	××××	به مبلغ دریافت‌شده

۷ـ۴ـ در صورتی که اسناد مطابق ارائه شده مربوط به اعتبار اسنادی داخلی **مدت‌دار** باشد، بانک تعیین‌شده (در صورت اخذ مجوز قبلی بانک گشایش‌کننده) و یا بانک تأییدکننده موظف به پذیرش پرداخت و تعهد پرداخت وجه آن به ذینفع در سررسید پرداخت می‌باشد، لذا بانک‌های مزبور باید علاوه بر ثبت‌های حسابداری ردیف (۷ـ۱) و (۷ـ۲)، در تاریخ پذیرش پرداخت (صدور سند تعهد پرداخت)، رویداد مالی یادشده را به شرح زیر در دفاتر خود ثبت نمایند:

بد: حساب بین بانک‌ها (کد حساب: ۳/۱/۰۲۳۰)	××××	به مبلغ وجه اسناد که باید در سررسید، پرداخت گردد
بس: حساب بدهی بانک بابت پذیرش اسناد اعتبارات اسنادی و بروات ریالی مدت‌دار (دولتی/غیردولتی) ـ سند تعهد پرداخت اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب‌های: ۷۹۴ و ۳/۲/۰۷۸۴)	××××	به مبلغ وجه اسناد که باید در سررسید، پرداخت گردد

۷ـ۴ـ۱ـ در سررسید پرداخت، بانک تعیین‌شده و یا بانک تأییدکننده هم‌زمان با پرداخت وجه به ذینفع و تسویه حساب با وی، باید ثبت حسابداری زیر در دفاتر خود صادر نمایند:

بد: حساب بدهی بانک بابت پذیرش اسناد اعتبارات اسنادی و بروات ریالی مدت‌دار (دولتی/غیردولتی) ـ سند تعهد پرداخت اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب‌های: ۷۹۴ و ۳/۲/۰۷۸۴)	××××	به مبلغ پرداخت‌شده
بس: حساب ذینفع/حساب انواع چک‌های بانکی فروخته شده (کد حساب: ۳/۲/۰۳۱۰)	××××	به مبلغ پرداخت‌شده

۷ـ۴ـ۲ـ در سررسید پرداخت، وصول وجه از بانک ذیربط، به شرح ذیل در دفاتر بانک تعیین‌شده و یا بانک تأییدکننده اعمال می‌شود:

بد: صندوق یا حساب بانک گشایش‌کننده/بانک تأییدکننده (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ دریافت‌شده
بس: حساب بین بانک‌ها (کد حساب: ۳/۱/۰۲۳۰)	××××	به مبلغ دریافت‌شده

تبصره ـ در صورت ارائه اسناد مطابق به بانک تأییدکننده و یا بانک تعیین‌شده و پذیرش پرداخت توسط بانک‌های یادشده، بانک گشایش‌کننده می‌بایست به محض اطلاع، ثبت‌های حسابداری لازم از جمله شناسایی بدهی به بانک تأییدکننده/تعیین شده و برگشت تعهدات در قبال ذینفع و متقاضی را در دفاتر خود اعمال نماید.

۸ـ ثبت‌های حسابداری اصلاح اعتبار اسنادی داخلی:

۸ـ۱ـ چنان‌چه وفق مفاد فصل پنجم «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی»، حسب درخواست متقاضی، پذیرش بانک گشایش‌کننده و موافقت ذینفع، اعتبار اسنادی داخلی اصلاح گردد، به عنوان مثال؛ سررسید یا مبلغ اعتبار اسنادی داخلی تغییر یابد، بانک‌های ذی‌ربط موظفند در دفاتر خود تمامی ثبت‌های حسابداری مرتبط با آن اصلاحیه، از جمله ثبت‌های حسابداری تعدیل وثایق، کارمزد و تعهدات را به شرح مندرج در این دستورالعمل اعمال نمایند. در صورت موافقت بانک تأییدکننده با اصلاح اعتبار اسنادی داخلی، بانک مزبور نیز موظف می‌باشد؛ ثبت‌های اصلاحی لازم را در دفاتر خود اعمال نماید.

۹ـ ثبت‌های حسابداری درخواست ابطال یا انقضای مدت اعتبار اسنادی داخلی و عدم ارائه اسناد مطابق از سوی ذینفع:

۹ـ۱ـ در صورتی‌که قبل از سررسید اعتبار اسنادی داخلی، بنا به هر دلیلی درخواست ابطال اعتبار اسنادی داخلی مطرح و بر اساس ضوابط و مقررات، با این موضوع موافقت و اعتبار اسنادی داخلی مزبور ابطال گردد و یا مدت اعتبار اسنادی داخلی به اتمام رسیده باشد و در طی این مدت، ذینفع اسناد مطابق را ارائه ننموده باشد و یا در صورت مغایرت در اسناد و اعلام به متقاضی، وی عدم موافقت خود را در این رابطه اظهار داشته باشد؛ بانک‌های ذی‌ربط موظف می‌باشند، ثبت‌های حسابداری مربوط به برگشت پیش‌دریافت، تعهدات، وثایق، قراردادها و ... را در دفاتر خود اعمال نمایند. همچنین بانک گشایش‌کننده موظف می‌باشد؛ در

---

[1] مصوب نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

چارچوب ماده (۴) «**ضوابط ناظر بر تعرفه‌های بانکی اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی**» مبلغ کارمزد گشایش اعتبار اسنادی داخلی موضوع ماده (۳) ضوابط مذکور را پس از کسر حداکثر ۹۰ درصد به عنوان جبران هزینه‌های عملیاتی بانک، به متقاضی عودت دهد. لذا ثبت حسابداری زیر در دفاتر وی اعمال خواهد شد:

بد: کارمزد سال‌های آینده ـ کارمزد گشایش اعتبار اسنادی داخلی (کد حساب‌های: ۳/۲/۰۵۸۰)	××××	به مبلغ مانده حساب
بس: صندوق/حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ برگشت‌شده به متقاضی
بس: حساب کارمزد دریافتی (کد حساب: ۳/۲/۰۸۰۰)	××××	به مبلغ مابه‌التفاوت بابت جبران هزینه‌های عملیاتی بانک گشایش‌کننده

۱۰ـ ثبت‌های حسابداری بانک‌گشایش‌کننده در زمان وصول بدهی سررسیدشده پرداخت نشده متقاضی:

۱۰ـ۱ـ بانک گشایش‌کننده موظف است در زمان وصول بدهی سررسیدشده پرداخت نشده متقاضی، ضمن بروزرسانی سرفصل حساب وجه التزام دریافتنی (کد حساب ۳/۱/۰۷۹۸) از تاریخ آخرین محاسبه تا تاریخ وصول (وفق ثبت‌های ردیف ۶ـ۴ـ۳ و ۶ـ۴ـ۴)، نسبت به ثبت وصول بدهی به شرح ذیل اقدام نماید:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ وصولی
بس: بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی داخلی پرداخت شده (دولتی/غیردولتی) (کدحساب‌های: ۷۹۱ و ۳/۱/۰۷۸۱)	××××	به مبلغ وصولی از بدهی متقاضی بابت اصل
بس: وجه التزام دریافتنی ـ اعتبار اسنادی داخلی ریالی (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۸)	××××	به مبلغ وصولی از بدهی متقاضی بابت وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین

۱۰ـ۱ـ۱ـ بانک گشایش‌کننده موظف است هم‌زمان با ثبت وصول بدهی سررسیدشده پرداخت نشده متقاضی، شناسایی مجدد درآمد مطالباتی که شناسایی درآمد آن‌ها متوقف شده است را وفق ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، در دفاتر خود ثبت نماید.[۲]

۱۱ـ ثبت‌های حسابداری زمان تسویه قرارداد جعاله:

۱۱ـ۱ـ پس از تسویه کامل قرارداد جعاله، قرارداد مزبور به شرح ذیل از حساب‌های انتظامی برگشت می‌شود:

---

[۱] مصوب نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

[۲] مصوب نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

بد: طرف حساب‌های انتظامی ×××× به مبلغ یک ریال
(کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)

بس: حساب‌های انتظامی ـ قراردادهای جعاله اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی ×××× به مبلغ یک ریال
(کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)

۱۱ـ۲ـ پس از استرداد وثایق مأخوذه، حساب‌های انتظامی مربوط به وثایق مأخوذه به شرح ذیل از حساب‌ها برگشت می‌شود:

بد: طرف حساب‌های انتظامی ×××× به مبلغ ترهین اموال/ارزش کارشناسی اشیاء قیمتی/مبلغ تعهد شده اوراق بهادار مأخوذه/قیمت مورد محاسبه سهام
(کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)

بس: حساب‌های انتظامی ـ وثایق اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی ×××× به مبلغ ترهین اموال/ارزش کارشناسی اشیاء قیمتی/مبلغ تعهد شده اوراق بهادار مأخوذه/قیمت مورد محاسبه سهام
(کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)

۱۱ـ۳ـ تعداد برگ‌های اوراق بهادار و قطعه‌های اشیاء قیمتی به ازای هر برگ و یا قطعه، یک ریال به شرح ذیل از حساب‌ها برگشت می‌شود:

بد: طرف حساب‌های انتظامی ×××× به ازای هر برگ و یا قطعه یک ریال
(کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)

بس: حساب‌های انتظامی ـ برگ‌های اوراق بهادار و اشیاء قیمتی ×××× به ازای هر برگ و یا قطعه یک ریال
(کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)

بخش دوم: عملیات حسابداری اعتبار اسنادی داخلی در قالب عقد مرابحه

عملیات حسابداری مربوط به اعتبار اسنادی داخلی **در قالب عقد مرابحه** به شرح ذیل می‌باشد:

۱ـ ثبت‌های حسابداری پیش‌دریافت و وثایق مأخوذه:

۱ـ۱ـ مبلغ پیش‌دریافت مأخوذه از متقاضی وفق ماده (۴) «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی»، باید به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت شود:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)		××××	به مبلغ پیش‌دریافت مأخوذه
بس: پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۳۶۹ و ۳/۲/۰۳۶۸)		××××	به مبلغ پیش‌دریافت مأخوذه

۱ـ۲ـ قبل از انعقاد قرارداد فی‌مابین متقاضی و بانک گشایش‌کننده، باید وثایق و تضامین لازم و کافی وفق مفاد مواد (۶) و (۷) «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی»از متقاضی اخذ شود. پس از اخذ وثایق از متقاضی، چنان‌چه وثایق مزبور از نوع اموال منقول و یا غیرمنقول باشد، به مبلغ ترهین، اگر از نوع اشیاء قیمتی باشد، به ارزش کارشناسی اشیاء مزبور، در صورتی‌که از نوع اوراق بهادار تضمینی باشد، به مبلغ تعهد شده و چنان‌چه از نوع سهام باشد، به مبلغ قیمت مورد محاسبه، به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت می‌شود:

بد: حساب‌های انتظامی ـ وثایق اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)		××××	به مبلغ ترهین اموال/ارزش کارشناسی اشیاء قیمتی/مبلغ تعهد شده اوراق بهادار مأخوذه/قیمت مورد محاسبه سهام
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)		××××	به مبلغ ترهین اموال/ارزش کارشناسی اشیاء قیمتی/مبلغ تعهد شده اوراق بهادار مأخوذه/قیمت مورد محاسبه سهام

۱ـ۳ـ تعداد برگ‌های اوراق بهادار و قطعه‌های اشیاء قیمتی به ازای هر برگ و یا قطعه، یک ریال به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت می‌شود:

بد: حساب‌های انتظامی ـ برگ‌های اوراق بهادار و اشیاء قیمتی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)		××××	به ازای هر برگ و یا قطعه یک ریال
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)		××××	به ازای هر برگ و یا قطعه یک ریال

۱ـ۴ـ محاسبه و اخذ کارمزد ارزیابی وثایق در چارچوب ضوابط ابلاغی، به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌گردد:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)		××××	به مبلغ کارمزد متعلقه
بس: حساب کارمزد دریافتی (کد حساب: ۳/۲/۰۸۰۰)	××××		به مبلغ کارمزد متعلقه

۲ـ ثبت‌های حسابداری زمان انعقاد قرارداد با متقاضی در قالب عقد مرابحه:

۲ـ۱ـ طبق مفاد «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی»، چنان‌چه موضوع اعتبار اسنادی داخلی در زمان گشایش آن، کالای موجود یا خدمت باشد، گشایش اعتبار اسنادی داخلی بر پایه عقد مرابحه صورت می‌پذیرد. در این‌صورت باید بین بانک گشایش‌کننده و متقاضی، عقد مرابحه منعقد شود که در حساب انتظامی قراردادها به مبلغ یک ریال به شرح ذیل ثبت می‌گردد:

بد: حساب‌های انتظامی ـ قراردادهای مرابحه اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)		××××	به مبلغ یک ریال
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)	××××		به مبلغ یک ریال

۲ـ۲ـ مبلغ دریافتی بابت ابطال تمبر مالیاتی باید به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت شود:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)		××××	به مبلغ تمبر
بس: حساب تمبر مالیاتی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۵۰)	××××		به مبلغ تمبر

۳ـ ثبت‌های حسابداری گشایش اعتبار اسنادی داخلی و ابلاغ آن به ذینفع:

۳ـ۱ـ پس از انعقاد قرارداد مرابحه فی‌مابین بانک گشایش‌کننده و متقاضی، بانک مزبور در چارچوب ضوابط و مقررات، اقدام به گشایش اعتبار اسنادی داخلی به نفع ذینفع می‌نماید. در این مرحله بابت تعهدات بانک گشایش‌کننده به ذینفع، سند حسابداری زیر صادر می‌گردد:

بد: حساب طرف تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۵)		××××	به مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده
بس: حساب تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده ـ دیداری/مدت‌دار (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۵)	××××		به مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده

۳ـ۲ـ مبلغ دریافتی بابت ابطال تمبر مالیاتی باید به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت شود:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ تمبر
بس: حساب تمبر مالیاتی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۵۰)	××××	به مبلغ تمبر

۳ـ۳ـ در زمان گشایش اعتبار اسنادی داخلی، بر اساس مفاد ماده (۳) «**ضوابط ناظر بر تعرفه‌های بانکی اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی**»، سود مرابحه نقدی محاسبه و با توجه به این‌که در این مقطع شرایط تحقق درآمد مزبور کامل نشده است، در صورت دریافت وجه، رویداد مالی یادشده به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت می‌گردد:

بد: صندوق/حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ سود محاسبه شده مرابحه نقدی
بس: کارمزد سال‌های آینده ـ سود مرابحه نقدی (کد حساب‌های: ۳/۲/۰۵۸۰)	××××	به مبلغ سود محاسبه شده مرابحه نقدی

تبصره ـ چنان‌چه تاریخ گشایش اعتبار اسنادی داخلی در یک دوره مالی و سررسید آن در دوره دیگری باشد، بانک گشایش‌کننده باید حسب ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، در مقطع تهیه صورت‌های مالی ثبت حسابداری لازم را بابت تعدیل درآمد کارمزد گشایش اعتبار اسنادی داخلی در دفاتر خود اعمال نماید.

۳ـ۴ـ از آن‌جایی که در زمان گشایش اعتبار اسنادی داخلی، متقاضی نیز در خصوص تأمین مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده، در قبال بانک گشایش‌کننده متعهد می‌گردد لذا تعهدات وی به شرح ذیل در دفاتر بانک یادشده ثبت می‌شود:

بد: تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده پس از کسر پیش‌دریافت از متقاضی
بس: طرف تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده پس از کسر پیش‌دریافت از متقاضی

۳ـ۵ـ بر اساس مفاد ماده (۵) «**ضوابط ناظر بر تعرفه‌های بانکی اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی**»، درصورتی ابلاغ پیام گشایش/اصلاح اعتبار اسنادی داخلی به ذینفع مشمول اخذ کارمزد می‌گردد که از طریق بانک دیگری به غیر

از بانک گشایش‌کننده صورت پذیرد. لذا در این مرحله، بانک گشایش‌کننده بابت ابلاغ اعتبار اسنادی داخلی به ذینفع، ولو این‌که از طریق شعب دیگر همان بانک صورت پذیرد، مجاز به دریافت کارمزد ابلاغ نمی‌باشد. لیکن کارمزد **بانک ابلاغ‌کننده بابت ابلاغ پیام گشایش/اصلاح اعتبار اسنادی داخلی** به ذینفع، به شرح ذیل در دفاتر بانک یادشده ثبت می‌گردد:

بد: صندوق یا حساب متقاضی/ذینفع یا بدهکاران موقت به ریال (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰) یا (کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه
بس: حساب کارمزد دریافتی (کد حساب: ۳/۲/۰۸۰۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه

۴ـ ثبت‌های حسابداری تأیید اعتبار اسنادی داخلی:

۴ـ۱ـ چنان‌چه بنا به درخواست و یا اجازه بانک گشایش‌کننده، بانک دیگری تأیید خود را بر اعتبار اسنادی داخلی بیافزاید، بانک تأییدکننده باید ثبت حسابداری زیر را بابت تأییدیه مذکور در دفاتر خود اعمال نماید:

بد: طرف تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۸)	××××	به مبلغ کل اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده
بس: تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۸)	××××	به مبلغ کل اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده

۴ـ۲ـ بر اساس مفاد ماده (۶) «**ضوابط ناظر بر تعرفه‌های بانکی اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی**»، مبلغ کارمزد بانک تأییدکننده بابت تأیید اعتبار اسنادی داخلی، به شرح زیر در دفاتر وی ثبت می‌گردد:

بد: صندوق یا حساب متقاضی/ذینفع یا بدهکاران موقت به ریال (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰) یا (کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه
بس: حساب کارمزد سال‌های آینده (کد حساب: ۳/۲/۰۵۸۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه

تبصره ـ چنان‌چه تاریخ گشایش اعتبار اسنادی داخلی در یک دوره مالی و سررسید آن در دوره دیگری باشد، بانک تأییدکننده باید حسب ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، در مقطع تهیه صورت‌های مالی ثبت حسابداری لازم را بابت تعدیل درآمد کارمزد تأیید اعتبار اسنادی داخلی در دفاتر خود اعمال نماید.

---

[1] مصوب نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

۵ـ ثبت حسابداری پیش‌پرداخت به ذینفع:

۵ـ۱ـ پیش‌پرداخت به ذینفع همراه با اخذ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت بانکی از وی:

۵ـ۱ـ۱ـ چنان‌چه مقرر شده باشد؛ وفق ماده (۱۲) «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی» بخشی از وجه اعتبار اسنادی داخلی به عنوان پیش‌پرداخت به ذینفع پرداخت گردد، حسب مفاد دستورالعمل مزبور، ابتدا باید وجه آن از سوی متقاضی تأمین گردد، لذا ثبت حسابداری زیر بابت دریافت وجه مزبور از متقاضی به شرح زیر در دفاتر بانک گشایش‌کننده اعمال می‌گردد:

بد: صندوق/حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)		××××	به مبلغ دریافتی از متقاضی
بس: پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۳۶۹ و ۳/۲/۰۳۶۸)		××××	به مبلغ دریافتی از متقاضی

۵ـ۱ـ ۲ـ پس از دریافت وجه از متقاضی، مبلغ مزبور صرفاً باید در مقابل اخذ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت بانکی از ذینفع، به وی پرداخت گردد. ثبت‌های حسابداری اخذ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت بانکی از ذینفع معادل مبلغ تعهد شده، به شرح زیر در دفاتر اعمال می‌گردد:

۵ـ۱ـ۲ـ۱ـ ثبت مبلغ ضمانت‌نامه مأخوذه به عنوان وثیقه مبلغ پرداختی:

بد: حساب‌های انتظامی ـ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)		××××	مبلغ تعهد شده در ضمانت‌نامه
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)		××××	مبلغ تعهد شده در ضمانت‌نامه

۵ـ۱ـ۲ـ۲ـ ثبت تعداد برگ‌های ضمانت‌نامه:

بد: حساب‌های انتظامی ـ برگ‌های اوراق بهادار و اشیاء قیمتی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)		××××	به ازای هر برگ یک ریال
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)		××××	به ازای هر برگ یک ریال

۵ـ۱ـ۳ـ پرداخت وجه مقرر شده به ذینفع، به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌شود:

بد: حساب بدهکاران موقت/ریال ـ اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)		××××	به مبلغ پرداخت شده
بس: حساب ذینفع/حساب انواع چک‌های بانکی فروخته شده (کد حساب: ۳/۲/۰۳۱۰)		××××	به مبلغ پرداخت شده

۵ـ۱ـ۴ـ از آن‌جایی که با پرداخت بخشی از وجه اعتبار اسنادی داخلی به ذینفع، تعهدات بانک گشایش‌کننده و بانک تأییدکننده (در صورت وجود) نسبت به ذینفع کاهش می‌یابد، لذا در دفاتر بانک‌های یادشده، ثبت‌های حسابداری برگشت بخشی از تعهدات مزبور به شرح ذیل اعمال می‌گردد:

۵ـ۱ـ۴ـ۱ـ ثبت حسابداری برگشت بخشی از تعهدات در دفاتر بانک گشایش‌کننده:

بد: حساب تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده ـ دیداری/مدت‌دار (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۵) ×××× به مبلغ پرداخت شده به ذینفع

بس: حساب طرف تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۵) ×××× به مبلغ پرداخت شده به ذینفع

۵ـ۱ـ۴ـ۲ـ ثبت حسابداری برگشت بخشی از تعهدات در دفاتر بانک تأییدکننده:

بد: تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۸) ×××× به مبلغ پرداخت شده به ذینفع

بس: طرف تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۸) ×××× به مبلغ پرداخت شده به ذینفع

۵ـ۱ـ۵ـ با توجه به تأمین بخشی از مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده از سوی متقاضی، تعهد وی در قبال بانک گشایش‌کننده کاهش می‌یابد لذا تعهدات وی به شرح ذیل در دفاتر بانک مورد اشاره برگشت می‌گردد:

بد: طرف تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۰۱۵) ×××× به مبلغ دریافتی از متقاضی

بس: تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۰۱۵) ×××× به مبلغ دریافتی از متقاضی

۵ـ۲ـ پیش‌پرداخت به ذینفع بدون اخذ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت بانکی از وی:

۵ـ۲ـ۱ـ چنان‌چه به استناد مفاد تبصره (۲) ماده (۱۲) «دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی»، با قبول تمامی مسئولیت‌های مترتبه توسط متقاضی، پیش‌پرداخت به ذینفع بدون اخذ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت بانکی از وی صورت پذیرد، بانک گشایش‌کننده در رابطه با وجه مزبور، مطالبه و یا بدهی نخواهد داشت و صرفاً به عنوان واسطه، مبلغ یادشده را از متقاضی دریافت و به ذینفع پرداخت می‌نماید. در این حالت تعهد بانک و مشتری بابت مبلغ اعتبار اسنادی داخلی کاهش می‌یابد و علاوه بر اعمال ثبت‌های اصلاحی لازم بابت کاهش مبلغ اعتبار اسنادی داخلی به شرح ردیف (۸) بخش دوم این دستورالعمل، سایر

رویدادها به شرح ذیل در دفاتر اعمال می‌گردد. از این‌رو ثبت حسابداری زیر بابت دریافت وجه مزبور از متقاضی به شرح زیر در دفاتر بانک گشایش‌کننده اعمال می‌گردد:

بد: صندوق/حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ دریافتی از متقاضی
بس: بستانکاران موقت/ریال (کد حساب‌های: ۳/۲/۰۶۵۰)	××××	به مبلغ دریافتی از متقاضی

۵ـ۲ـ۲ـ پرداخت وجه مقرر شده به ذینفع، به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌شود:

بد: بستانکاران موقت/ریال (کد حساب‌های: ۳/۲/۰۶۵۰)	××××	به مبلغ پرداخت شده
بس: حساب ذینفع/حساب انواع چک‌های بانکی فروخته شده (کد حساب: ۳/۲/۰۳۱۰)	××××	به مبلغ پرداخت شده

۵ـ۲ـ۳ـ از آن‌جایی که با پرداخت بخشی از وجه اعتبار اسنادی داخلی به ذینفع، تعهدات بانک گشایش‌کننده و بانک تأییدکننده (در صورت وجود) نسبت به ذینفع کاهش می‌یابد، لذا در دفاتر بانک‌های یادشده، ثبت‌های حسابداری برگشت بخشی از تعهدات مزبور به شرح ذیل اعمال می‌گردد:

۵ـ۲ـ۳ـ۱ـ ثبت حسابداری برگشت بخشی از تعهدات در دفاتر بانک گشایش‌کننده:

بد: حساب تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده ـ دیداری/مدت‌دار (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۵)	××××	به مبلغ پرداخت شده به ذینفع
بس: حساب طرف تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۵)	××××	به مبلغ پرداخت شده به ذینفع

۵ـ۲ـ۳ـ۲ـ ثبت حسابداری برگشت بخشی از تعهدات در دفاتر بانک تأییدکننده:

بد: تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۸)	××××	به مبلغ پرداخت شده به ذینفع
بس: طرف تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۸)	××××	به مبلغ پرداخت شده به ذینفع

۵ـ۲ـ۴ـ با توجه به تأمین بخشی از مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده از سوی متقاضی، تعهد وی در قبال بانک گشایش‌کننده کاهش می‌یابد لذا تعهدات وی به شرح ذیل در دفاتر بانک مورد اشاره برگشت می‌گردد:

بد: طرف تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ دریافتی از متقاضی
بس: تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ دریافتی از متقاضی

۶ـ ثبت‌های حسابداری بانک گشایش‌کننده در زمان ارائه اسناد:

۶ـ۱ـ در صورتی که اسناد مستقیماً یا از طریق بانک تعیین‌شده جهت پرداخت یا بانک تأییدکننده به بانک گشایش‌کننده ارائه شود، بانک گشایش‌کننده باید در بدو امر و قبل از بررسی اسناد، نسبت به اعمال ثبت‌های حسابداری ذیل در دفاتر خود اقدام نماید:

۶ـ۱ـ۱ـ ثبت مبلغ اسناد واصله در حساب‌های انتظامی:

بد: حساب‌های انتظامی ـ اسناد واصله اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده

۶ـ۱ـ۲ـ ثبت تعداد برگ‌های اسناد واصله در حساب‌های انتظامی:

بد: حساب‌های انتظامی ـ اسناد واصله اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)	××××	به ازای هر برگ یک ریال
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)	××××	به ازای هر برگ یک ریال

تبصره ـ چنان‌چه پس از بررسی اسناد ارائه شده از سوی ذینفع، مشخص گردد اسناد مزبور مغایر بوده و به ذینفع عودت شود یا اسناد یادشده مورد قبول قرار گیرد و با ذینفع در خصوص پرداخت وجه به وی در اعتبار اسنادی داخلی دیداری و یا صدور سند تعهد پرداخت در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار تعیین تکلیف گردد، ثبت‌های حسابداری ردیف‌های **(۶ـ۱ـ۱)** و **(۶ـ۱ـ۲)** فوق عیناً برگشت می‌شود.

۶ـ۱ـ۳ـ ثبت حسابداری محاسبه و مطالبه کارمزد بررسی اسناد یا پذیرش پرداخت، بر اساس مفاد ماده (۷) «ضوابط ناظر بر تعرفه‌های بانکی اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی»:

بد: صندوق یا حساب متقاضی/ذینفع یا بدهکاران موقت به ریال (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰) یا (کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه
بس: حساب کارمزد دریافتی (کد حساب: ۳/۲/۰۸۰۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه

۶ـ۲ـ چنان‌چه **اسناد ارائه شده از سوی ذینفع، پس از بررسی حسب ضوابط بررسی اسناد، مطابق باشد** و یا در صورت مغایرت در اسناد، در چارچوب مفاد مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP)، بانک گشایش‌کننده مغایرت مزبور را به متقاضی اعلام و وی نیز موافقت خود را در این رابطه اظهار داشته باشد، بانک گشایش‌کننده باید ثبت‌های حسابداری زیر را در دفاتر خود اعمال نماید:

۶ـ۲ـ۱ـ در اعتبار اسنادی داخلی دیداری، ثبت حسابداری پرداخت وجه به ذینفع به شرح ذیل می‌باشد:

بد: اموال/خدمات خریداری شده برای مرابحه (دولتی/غیردولتی) (کدحساب‌های: ۸۷۵ و ۳/۱/۰۸۸۵)	××××	به مبلغ بهای تمام‌شده اموال/مبلغ اسناد ارائه شده
بس: حساب بدهکاران موقت/ریال ـ اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)	××××	به مبلغ پیش پرداخت‌شده به ذینفع بابت اسناد مذکور
بس: حساب ذینفع/حساب انواع چک‌های بانکی فروخته شده (کد حساب: ۳/۲/۰۳۱۰)	××××	به مبلغ پرداخت‌شده

۶ـ۲ـ۲ـ در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار، ثبت حسابداری صدور **سند تعهد پرداخت** به شرح ذیل می‌باشد:

بد: اموال/خدمات خریداری شده برای مرابحه (دولتی/غیردولتی) (کدحساب‌های: ۸۷۵ و ۳/۱/۰۸۸۵)	××××	به مبلغ بهای تمام‌شده اموال/مبلغ اسناد ارائه شده
بس: حساب بدهکاران موقت/ریال ـ اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)	××××	به مبلغ پیش‌پرداخت‌شده به ذینفع بابت اسناد مذکور
بس: حساب بدهی بانک بابت پذیرش اسناد اعتبارات اسنادی و بروات ریالی مدت‌دار (دولتی/غیردولتی) ـ سند تعهد پرداخت اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب‌های: ۷۹۴ و ۳/۲/۰۷۸۴)	××××	به مبلغ باقیمانده وجه اسناد که باید در سررسید، پرداخت گردد

۶ـ۲ـ۲ـ۱ـ در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار، در سررسید پرداخت، هم‌زمان با پرداخت وجه به ذینفع و تسویه حساب با وی، باید ثبت حسابداری زیر در دفاتر اعمال شود:

بد: حساب بدهی بانک بابت پذیرش اسناد اعتبارات اسنادی و بروات ریالی مدت‌دار (دولتی/غیردولتی) ـ سند تعهد پرداخت اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب‌های: ۷۹۴ و ۳/۲/۰۷۸۴)		××××	به مبلغ پرداخت‌شده
بس: حساب ذینفع/حساب انواع چک‌های بانکی فروخته شده (کد حساب: ۳/۲/۰۳۱۰)		××××	به مبلغ پرداخت‌شده

۶ـ۲ـ۳ـ برگشت تعهدات بانک نسبت به ذینفع در زمان ارائه اسناد مطابق، به شرح زیر در دفاتر ثبت می‌گردد:

بد: حساب تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده ـ دیداری/ مدت‌دار (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۵)		××××	به مبلغ اسناد ارائه شده پس از کسر پیش‌پرداخت مربوط
بس: حساب طرف تعهدات بانک بابت اعتبارات اسنادی داخلی باز شده (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۵)		××××	به مبلغ اسناد ارائه شده پس از کسر پیش‌پرداخت مربوط

۶ـ۲ـ۴ـ در صورتی که از ذینفع بابت پیش‌پرداخت، ضمانت‌نامه اخذ شده باشد، ثبت برگشت مبلغ ضمانت‌نامه مأخوذه به عنوان وثیقه مبلغ پرداختی به ذینفع، به شرح زیر می‌باشد:

بد: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)		××××	مبلغ تعهد شده در ضمانت‌نامه
بس: حساب‌های انتظامی ـ ضمانت‌نامه پیش‌پرداخت اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)		××××	مبلغ تعهد شده در ضمانت‌نامه

۶ـ۲ـ۵ـ در صورتی که از ذینفع بابت پیش‌پرداخت، ضمانت‌نامه اخذ شده باشد، ثبت برگشت تعداد برگ‌های ضمانت‌نامه مأخوذه به شرح زیر می‌باشد:

بد: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)		××××	به ازای هر برگ یک ریال
بس: حساب‌های انتظامی ـ برگ‌های اوراق بهادار و اشیاء قیمتی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)		××××	به ازای هر برگ یک ریال

۶ـ۲ـ۶ـ پس از ارائه اسناد مطابق و تکمیل فرآیند واگذاری اموال یا خدمات به متقاضی، سود ناشی از واگذاری اسناد ارائه شده، تحقق‌یافته محسوب و به شرح زیر در دفاتر شناسایی می‌گردد:

بد: کارمزد سال‌های آینده ـ سود مرابحه نقدی[۱] (کد حساب‌های: ۳/۲/۰۵۸۰)	××××	به مبلغ سود محاسبه شده مرابحه نقدی اسناد ارائه شده
بس: حساب درآمدهای متفرقه (کد حساب: ۳/۲/۰۸۲۰)	××××	به مبلغ سود محاسبه شده مرابحه نقدی اسناد ارائه شده

۶ـ۲ـ۷ـ در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار، ثبت حسابداری اخذ میان‌دریافت از متقاضی به شرح ذیل می‌باشد:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ میان‌دریافت مأخوذه
بس: پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۳۶۹ و ۳/۲/۰۳۶۸)	××××	به مبلغ میان‌دریافت مأخوذه

۶ـ۲ـ۷ـ۱ـ به منظور الزام متقاضی به پرداخت میان‌دریافت به بانک گشایش‌کننده به هنگام ارائه اسناد مطابق یا تاریخ پذیرش اسناد از سوی متقاضی، بانک یادشده می‌تواند موضوع مزبور را به عنوان شرط ضمن عقد لازم خارج، در قرارداد فی‌مابین خود و متقاضی درج نماید و مستند به مواد (۲۲۱) و (۲۳۰) قانون مدنی با وی شرط نماید که در صورت عدم ایفای به موقع تعهد مربوط به میان‌دریافت، وی ملزم به پرداخت مبلغی به عنوان خسارت می‌باشد. در این حالت و در صورت استنکاف متقاضی از پرداخت میان‌دریافت به بانک گشایش‌کننده، بانک مزبور موظف می‌باشد در مقطع تهیه صورت‌های مالی وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه را محاسبه و به شرح زیر در حساب‌ها ثبت نماید:

بد: وجه التزام دریافتنی ـ اعتبار اسنادی داخلی ریالی (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۸)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه
بس: وجه التزام دریافتی از محل سایر مطالبات بانک (کد حساب: ۳/۲/۰۷۶۰)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه

[۱] مصوب نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

۶ـ۳ـ چنان‌چه اعتبار اسنادی داخلی، **دیداری و بر پایه عقد مرابحه نقدی** باشد، باید هم‌زمان با پذیرش پرداخت توسط بانک گشایش‌کننده، ثبت‌های حسابداری زیر در دفاتر وی اعمال شود:

۶ـ۳ـ۱ـ ثبت حسابداری تحویل اموال/خدمات موضوع اعتبار اسنادی داخلی به متقاضی:

بد: تسهیلات اعطایی تبصره‌ای مرابحه/دولتی/غیردولتی (کد حساب‌های: ۵۴۵، ۵۵۵، ۵۶۵ و ۳/۱/۰۵۷۵)	××××	مبلغ تسهیلات اعطایی
بد: پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۳۶۹ و ۳/۲/۰۳۶۸)	××××	به مبلغ پیش‌دریافت مأخوذه از متقاضی
بس: اموال/خدمات خریداری شده برای مرابحه (دولتی/غیردولتی) (کدحساب‌های: ۸۷۵ و ۳/۱/۰۸۸۵)	××××	به مبلغ بهای تمام‌شده اموال

۶ـ۳ـ۲ـ ثبت دریافت وجه از متقاضی:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ تسهیلات اعطایی
بس: تسهیلات اعطایی تبصره‌ای مرابحه/دولتی/غیردولتی (کد حساب‌های: ۵۴۵، ۵۵۵، ۵۶۵ و ۳/۱/۰۵۷۵)	××××	به مبلغ تسهیلات اعطایی

۶ـ۳ـ۳ـ در صورت استنکاف متقاضی از پرداخت وجه در اعتبار اسنادی داخلی دیداری بر پایه عقد مرابحه نقدی، بانک گشایش‌کننده موظف می‌باشد، ضمن طبقه‌بندی تسهیلات موضوع بند (۶ـ۳ـ۱) طبق مفاد «**دستورالعمل طبقه‌بندی دارایی‌های مؤسسات اعتباری**»، در مقطع تهیه صورت‌های مالی وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه را محاسبه و به شرح زیر در حساب‌ها ثبت نماید:

بد: وجه التزام دریافتنی ـ اعتبار اسنادی داخلی ریالی (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۸)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه
بس: وجه التزام دریافتی از محل تسهیلات اعطایی (دولتی/غیردولتی)[۱] (کد حساب: ۰۷۵۱ و ۳/۲/۰۷۵۰)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه

[۱] مصوب نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

۶ـ۴ـ چنان‌چه اعتبار اسنادی داخلی، **مدت‌دار و بر پایه عقد مرابحه نقدی** باشد، باید ثبت‌های حسابداری زیر در دفـاتر بانک گشایش‌کننده اعمال شود:

۶ـ۴ـ۱ـ ثبت تحویل اموال/خدمات موضوع اعتبار اسنادی داخلی به متقاضی در زمان صدور سند پذیرش پرداخت:

بد: بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی و بروات مدت‌دار به ریال (دولتی /غیردولتی) ـ اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی مدت‌دار (کد حساب‌های: ۰۷۹۴و ۳/۱/۰۷۸۴)	××××	به مبلغ قابل دریافت
بد: پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۳۶۹ و ۳/۲/۰۳۶۸)	××××	به مبلغ پیش‌دریافت مـأخوذه از متقاضی
بس: اموال/خدمات خریداری شده برای مرابحه (دولتی/غیردولتی) (کدحساب‌های: ۸۷۵ و ۳/۱/۰۸۸۵)	××××	به مبلغ بهای تمام‌شده اموال

۶ـ۴ـ۲ـ ثبت انتقال به سرفصل تسهیلات مرابحه در سررسید پرداخت اعتبار اسنادی داخلی:

بد: تسهیلات اعطایی تبصره‌ای مرابحه/دولتی/غیردولتی (کد حساب‌های: ۵۴۵، ۵۵۵، ۵۶۵ و ۳/۱/۰۵۷۵)	××××	به مبلغ قابل دریافت
بس: بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی و بروات مدت‌دار به ریال (دولتی/غیردولتی) ـ اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی مدت‌دار (کد حساب‌های: ۰۷۹۴و ۳/۱/۰۷۸۴)	××××	به مبلغ قابل دریافت

۶ـ۴ـ۳ـ ثبت دریافت وجه از متقاضی در سررسید پرداخت اعتبار اسنادی داخلی:

بد: صندوق یا حساب متقاضی (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)	××××	به مبلغ دریافت‌شده
بس: تسهیلات اعطایی تبصره‌ای مرابحه/دولتی/غیردولتی (کد حساب‌های: ۵۴۵، ۵۵۵، ۵۶۵ و ۳/۱/۰۵۷۵)	××××	به مبلغ دریافت‌شده

۶ـ۴ـ۴ـ در صورت استنکاف متقاضی از پرداخت وجه در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار بر پایه عقد مرابحه نقـدی در سررسید پرداخت اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار، ضمن این‌که **ثبت دریافت وجه از متقاضی در سررسید اعتبـار اسنادی داخلی** اعمال نمی‌گردد و تسهیلات موضوع بند (۶ـ۴ـ۲) مشمول طبقه‌بندی طبق مفـاد «**دسـتورالعمل طبقه‌بندی دارایی‌های مؤسسات اعتباری**» می‌شود، بانک گشایش‌کننده موظف می‌باشد در مقطع تهیه صورت‌های مالی وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه را محاسبه و به شرح زیر در حساب‌ها ثبت نماید:

بد: وجه التزام دریافتنی ـ اعتبار اسنادی داخلی ریالی (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۸)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه
بس: وجه التزام دریافتی از محل تسهیلات اعطایی (دولتی/غیردولتی)[۱] (کد حساب: ۰۷۵۱ و ۳/۲/۰۷۵۰)	××××	به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه

۶ـ۵ـ چنان‌چه اعتبار اسنادی داخلی، دیداری و بر پایه عقد مرابحه نسیه باشد، باید هم‌زمان با پذیرش پرداخت توسط بانک گشایش‌کننده، ثبت حسابداری زیر در دفاتر وی اعمال شود:

۶ـ۵ـ۱ـ ثبت اعطای تسهیلات به متقاضی:

بد: تسهیلات اعطایی تبصره‌ای مرابحه/دولتی/غیردولتی (کد حساب‌های: ۵۴۵، ۵۵۵، ۵۶۵ و ۳/۱/۰۵۷۵)	××××	مبلغ تسهیلات اعطایی (به مبلغ فروش نقدی پس از کسر پیش‌دریافت)
بد: پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۳۶۹ و ۳/۲/۰۳۶۸)	××××	به مبلغ پیش‌دریافت مأخوذه از متقاضی
بد: سود دریافتنی تسهیلات (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۷)	××××	به میزان سود دوران بازپرداخت در مرابحه نسیه
بس: اموال/خدمات خریداری شده برای مرابحه (دولتی/غیردولتی) (کدحساب‌های: ۸۷۵ و ۳/۱/۰۸۸۵)	××××	به مبلغ بهای تمام‌شده اموال
بس: سود سال‌های آینده تسهیلات (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۵۶۰ و ۳/۲/۰۵۵۰)	××××	به میزان سود دوران بازپرداخت در مرابحه نسیه

۶ـ۶ـ چنان‌چه اعتبار اسنادی داخلی، مدت‌دار و بر پایه عقد مرابحه نسیه باشد، باید ثبت‌های حسابداری زیر در دفاتر بانک گشایش‌کننده اعمال شود:

۶ـ۶ـ۱ـ ثبت تحویل اموال/خدمات موضوع اعتبار اسنادی داخلی به متقاضی هم‌زمان با صدور سند پذیرش پرداخت:

بد: بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی و بروات مدت‌دار به ریال (دولتی /غیردولتی) ـ اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی مدت‌دار (کد حساب‌های: ۰۷۹۴و ۳/۱/۰۷۸۴)	××××	به مبلغ قابل دریافت
بد: پیش‌دریافت از مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۳۶۹ و ۳/۲/۰۳۶۸)	××××	به مبلغ پیش‌دریافت مأخوذه از متقاضی
بس: اموال/خدمات خریداری شده برای مرابحه (دولتی/غیردولتی) (کدحساب‌های: ۸۷۵ و ۳/۱/۰۸۸۵)	××××	به مبلغ بهای تمام‌شده اموال

[۱] مصوب نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

۶ـ۶ـ۲ـ ثبت اعطای تسهیلات مرابحه به متقاضی در سررسید پرداخت وجه به ذینفع:

بد: تسهیلات اعطایی تبصره‌ای مرابحه/دولتی/غیردولتی (کد حساب‌های: ۵۴۵، ۵۵۵، ۵۶۵ و ۳/۱/۰۵۷۵)	××××	به مبلغ تسهیلات اعطایی
بد: سود دریافتنی تسهیلات (کد حساب: ۳/۱/۰۷۹۷)	××××	به میزان سود دوران بازپرداخت در مرابحه نسیه
بس: بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی و بروات مدت‌دار به ریال (دولتی /غیردولتی) ـ اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی مدت‌دار (کد حساب‌های: ۰۷۹۴ و ۳/۱/۰۷۸۴)	××××	به مبلغ قابل دریافت
بس: سود سال‌های آینده تسهیلات (دولتی/غیردولتی) (کد حساب‌های: ۵۶۰ و ۳/۲/۰۵۵۰)	××××	به میزان سود دوران بازپرداخت در مرابحه نسیه

تبصره ـ چنان‌چه حسب مفاد تبصره (۳) ماده (۱۵) دستورالعمل اعتبار اسنادی داخلی، در اعتبار اسنادی داخلی در قالب عقد مرابحه نقدی، در زمان ارائه اسناد مطابق، متقاضی درخواست دریافت تسهیلات نماید و بانک گشایش‌کننده نیز موافقت خود را اعلام داشته باشد، باید ابتدا قرارداد مرابحه نقدی اقاله و سپس قرارداد مرابحه نسیه به ترتیب مقرر در دستورالعمل مذکور بین آن‌ها منعقد گردد. لذا در صورت بروز چنین موضوعی، باید در دفاتر بانک گشایش‌کننده، به‌جای ثبت‌های حسابداری ردیف (۶ـ۳) و (۶ـ۴)، حسب این‌که اعتبار اسنادی داخلی، **دیداری یا مدت‌دار می‌باشد**، اسناد حسابداری ردیف (۶ـ۵) و (۶ـ۶) صادر و سایر رویدادهای مالی مربوط به بازپرداخت تسهیلات، مطابق با ثبت‌های حسابداری ردیف‌های (۱۰) الی (۱۵) بخش دوم این دستورالعمل انجام گیرد. در صورت لزوم اخذ وثایق اضافی، ثبت‌های حسابداری لازم در خصوص اخذ وثایق و نیز کارمزدهای مترتب بر ارزیابی آن، باید مطابق با مفاد ردیف (۱) بخش دوم این دستورالعمل اعمال گردد.

۶ـ۷ـ با توجه به تعیین تکلیف مبلغ اعتبار اسنادی داخلی گشایش‌شده، مانده تعهدات متقاضی در قبال بانک گشایش‌کننده در زمان ارایه اسناد مطابق به وی به شرح ذیل در دفاتر بانک مورد اشاره برگشت می‌گردد :

بد: طرف تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ باقیمانده تعهدات متقاضی
بس: تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۰۱۵)	××××	به مبلغ باقیمانده تعهدات متقاضی

[1] مصوب نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری

۷ـ ثبت‌های حسابداری بانک‌های تأییدکننده و تعیین‌شده در زمان ارائه اسناد از سوی ذینفع:

۷ـ۱ـ در صورتی که اسناد به بانک تأییدکننده یا بانک تعیین‌شده ارائه شود، بانک‌های مزبور باید در بدو امر و قبل از هر گونه اقدام، ثبت‌های حسابداری ذیل را در دفاتر خود اعمال نمایند:

۷ـ۱ـ۱ـ ثبت اسناد واصله در حساب‌های انتظامی:

بد: حساب‌های انتظامی ـ اسناد واصله اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)	××××	به مبلغ اسناد ارائه شده

۷ـ۱ـ۲ـ ثبت تعداد برگ‌های اسناد واصله در حساب‌های انتظامی:

بد: حساب‌های انتظامی ـ اسناد واصله اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی (کد حساب: ۵/۳/۱/۰۲۱۰)	××××	به ازای هر برگ یک ریال
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۵/۳/۲/۰۲۰۰)	××××	به ازای هر برگ یک ریال

تبصره ـ چنان‌چه اسناد توسط بانک تعیین‌شده به بانک گشایش‌کننده یا بانک تأییدکننده ارسال شود یا پس از بررسی اسناد ارائه شده از سوی ذینفع توسط بانک تأییدکننده، مشخص گردد اسناد مزبور مغایر بوده و به ذینفع عودت شود یا اسناد یادشده مورد قبول قرار گیرد و با ذینفع در خصوص پرداخت وجه به وی در اعتبار اسنادی داخلی دیداری و یا صدور سند تعهد پرداخت در اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار تعیین تکلیف گردد یا توسط بانک تأییدکننده جهت وصول ارائه شود، ثبت‌های حسابداری فوق عیناً برگشت می‌شود.

۷ـ۱ـ۳ـ ثبت حسابداری محاسبه و مطالبه کارمزد بررسی اسناد یا پذیرش پرداخت، بر اساس مفاد تبصره ذیل ماده (۷) «ضوابط ناظر بر تعرفه‌های بانکی اعتبار اسنادی داخلی ـ ریالی»:

بد: صندوق یا حساب متقاضی/ذینفع یا بدهکاران موقت به ریال (کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰) یا (کد حساب: ۳/۱/۱۱۷۰)	××××	به مبلغ کارمزد متعلقه

بس: حساب کارمزد دریافتی ×××× به مبلغ کارمزد متعلقه
(کد حساب: ۳/۲/۰۸۰۰)

۷ـ۲ـ در صورتی‌که اسناد ارائه شده از سوی ذینفع **مطابق** باشد، هم‌زمان با پذیرش پرداخت، تعهد بانک تأییدکننده انجام شده است، لذا برگشت تعهدات بانک یادشده به شرح زیر در دفاتر ثبت می‌شود:

بد: تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها ×××× به مبلغی که تعهد آن ایفاء گردیده است
(کد حساب: ۵/۳/۲/۰۱۱۸)
بس: طرف تعهدات بانک بابت تأیید اعتبارات اسنادی داخلی ـ ریالی سایر بانک‌ها ×××× به مبلغی که تعهد آن ایفاء گردیده است
(کد حساب: ۵/۳/۱/۰۱۱۸)

تبصره ـ چنان‌چه اعتبار اسنادی داخلی مدت‌دار باشد و اسناد مطابق از سوی ذینفع به بانک گشایش‌کننده ارائه گردد، سند تعهد پرداخت توسط بانک مزبور صادر گردیده و لذا تعهدات بانک تأییدکننده وفق ثبت فوق در سررسید سند تعهد پرداخت برگشت داده می‌شود.

۷ـ۳ـ در صورتی که اسناد مطابق ارائه شده مربوط به اعتبار اسنادی داخلی **دیداری** باشد، بانک تعیین‌شده (در صورت اخذ مجوز قبلی بانک گشایش‌کننده) و یا بانک تأییدکننده موظف به پذیرش پرداخت و پرداخت وجه به ذینفع می‌باشد، لذا علاوه بر ثبت‌های حسابداری ردیف (۷ـ۱) و (۷ـ۲)، در تاریخ یادشده ثبت ذیل در دفاتر بانک‌های مزبور اعمال می‌شود:

بد: حساب بین بانک‌ها ×××× به مبلغ پرداخت‌شده به ذینفع
(کد حساب: ۳/۱/۰۲۳۰)
بس: حساب ذینفع/حساب انواع چک‌های بانکی فروخته شده ×××× به مبلغ پرداخت‌شده به ذینفع
(کد حساب: ۳/۲/۰۳۱۰)

۷ـ۳ـ۱ـ بانک تعیین‌شده و یا بانک تأییدکننده پس از پرداخت وجه به ذینفع، اسناد مربوط به آن را جهت وصول وجه به بانک ذی‌ربط ارسال می‌دارد. پس از دریافت وجه مزبور، بانک تعیین‌شده و یا بانک تأییدکننده وصول مبلغ مذکور را به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت می‌نماید:

بد: صندوق یا حساب بانک گشایش‌کننده/بانک تأییدکننده ×××× به مبلغ دریافت‌شده
(کد حساب: ۳/۱/۰۰۱۰)
بس: حساب بین بانک‌ها ×××× به مبلغ دریافت‌شده